

Universitätsbibliothek Paderborn

**Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi
Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici**

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

11 Episcopi à juramentis ante perjurii incursum, absolvere possunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

elect. Sexto, pro fide, pro obedientia, & pro unitate, sicut juraverunt viri Galilæi ad Ieppe. *Iud. cap. 11. & cap. significasti §. adjunct. vers. hoc. nimirum. de elect.* Septimo, pro consuetudine Ecclesiæ servanda, pro qua canonice cathedralium juramentum præstant, & filii Israel data lege juraverunt se domino servituros, *Exod. cap. 24.* Octavo, pro calumnia evitanda, ut, quando præstatur juramentum de calumnia, quod præstari potest in qualibet parte litis, tam ante quam post litis contestationem, *c. 1. de jur. calum. 6.* Nonò, pro infamia tollenda, quæ juramento, & testibus purgatur, ut extr. *de Purg. canon. pertot.* unde versus, Pax, & fama, fides, reverentia, cautio danni, Defectus veri, sibi polcunt magna carveri, gloss. in *cap. significasti. in verb. pro unitate. de elect.* in *cap. nullus, de jur. jur.* & Graff. *decis. aur. cap. 15. numer. 5. par. 1. lib. 2. 5.*

6. Illicitum † juramentum pluribus modis dicitur, primò, ex persona jurantis, ut sunt impuberes, quorum juramenta non tenent, *cap. pueri, & cap. honestum. 22. quest. 5. & l. qui jurasse. de jur. jur.* Secundò, est illicitum ex persona, cui juratur, ut cum clericus in manibus laicijurat, quod non licet, *cap. nullus. 22. quest. 5.* Tertio, ex causa turpi obligatoria ad hoc impellen-*te, ut quando Herodes filiæ saltatrici ju-*ravit licet tolerabilius fuisset, promissum non facere, quam facere, quod turpe fuit, *cap. unusquisque. 22. quest. 4. & c. innocens, 5. unde vers. est enim. 22. ead. quest. 4.* Quartò, ex modo est illicitum, ut quando temere, vel indiscretè, aut sine necessitate juratur, ut fecit Ieppe, qui cum indiscretè jurasset, se immolaturum, quod ei victori redevinti de prælio primitus occurritset, fili-

am unicam, quæ ei primò præ gaudio illius victoriosi adventus occurrit, occidit, *Iud. dicto c. 11. in fin. c. si non licet, §. sed hū exceptus, 23. quest. 5. dicto cap. unusquisque, & cap. ita ergo, ead. 22. quest. 1.* Quintò, est illicitum ex tempore, ut si dominicis, vel aliis festis, & prohibitis diebus juretur, us*c. decrevit, ead. 22. qu. 5.*

7. Irritatur † juramentum à pluribus, Primiò, à Papa, cuius auctoritate penitus illicita juramenta irritantur. *cap. auctoritatem, 15. quest. 6.* & subditos excommunicatorum excommunicationem contemnentum, à juramento fidelitatis absolvit, ut subditos magnorum Principum, contra quos ad aliam executionem deveniti non potest, per rex. in *cap. nos, ead. quest. 6.* & solus Papa à juramento quoque licito absolvere potest *c. aliis, ead. qu. 6.*

8. Secundo, † juramenta servorum possunt à dominis irritari, argum. *cap. si servus scientie, 54. dist.*

Tertiò, † juramentum uxoris, quia sui juris non est, à marito irritari potest, *cap. manifestum, 33. quest. 5.* licet propriè jus irritavit horum juramentum, non ipsi irritant domini, aut viri, dum dicimus dominos posse irritare juramentum suorum servorum, & mariti suarum mulierum.

Quartò, † juramentum monachi à suo Abbe, *cap. monacho, 20. qu. 4.*

Quintò irritari potest † juramentum ab Episcopo, qui, quotiescumque ex parte recipientis juramentum habet iniquitatem, absolvere potest, *c. si vero, & c. verum, de jurejur. & Graff. decis. aur. cap. 18. num. 33. par. 1. lib. 2.* & à simplici juramento ante incursum perjurii in pluribus casibus Episcopus absolvere potest, quia juramentum non debet esse vinculum iniquitatis,

cap. quanto, de jure iur. & gloss. in cap. dilecti, in ver. juramenti. de major. & obed.

¹² Dividuntur & juramenta in multas, & varia formae, de quibus per Felyn. in eod. cap. dilecti. numer. I. & præstatur juramentum, quandoque à supremis Principibus, illud enim præstat futurus Imperator sub formæ sequenti. ¹³ Ego Romanorum Rex, annuente Domino futurus Imperator, promitto, spondeo, & polliceor, atque juro, coram Deo, & beato Petro, me de cætero protectorem, & defensorem fore summi Pontificis, & hujus S. R. E in omnibus necessitatibus, & utilitatibus suis, custodiendo, & conservando promissiones, honores, & jura ejus, quantum divino suffultus adiutorio fuero, secundum leire, & posse meum, recta, & pura fide, sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia, ut in clem. uni post med. ver. Ego N. de jurejur.

¹⁴ Præstatur & juramentum à Rege forma sequenti, Ego N. Deo annuente futurus Rex N. profiteor, & promitto coram Deo, & Angelis ejus deinceps legem, iustitiam, & pacem, Ecclesiæ Dei, populo, que mihi subiecto, pro posse, & nosse facere, ac servare, salvo condigno misericordia Dei respectu, sicut in consilio fidelium meorum melius potero invenire, Pontificibus quoque Ecclesiarum Dei, con dignum, & Canonicum honorem exhibete, atque ea, quæ ab Imperatoribus, & Regibus ecclesiis collata, & redditæ sunt, inviolabiliter obseruare, Abbatibus, comitibus, & vasallis meis, congruum honorem secundum consilium fidelium meorum præstare, sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia, in pontificali

Romano Clemente. VIII. jussu editio
fol. 128.

Ab Episcopis & autem præstatur in forma sequenti. Ego N. electus ecclesiæ N. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro Apostolo, Sanctæque Romanae Ecclesiæ & D.N.D.N. Papæ N. suisque successoribus canonice intrantibus, non ero in consilio, aut consensu, vel facto, ut vitam perdant, aut mem brum, seu capiantur mala captione, aut in eos violenter manus quomodolibet inge rantur, vel injuriæ aliquæ inferantur, quo vis quæsto colore, consilium verò, quod mihi credituri sunt per se, aut Nuncios suos, seu litteras ad eorum dānam me sciente, nemini pandam, Papatum Romanum, & regalia Sancti Petri, adjutor eis ero ad retinendum, & defendendum, salvo meo ordine, contra omnem hominem. Legatum Apostolicæ Sedis in eundo, & rediendo honorificè tractabo, & in suis necessitatibus adjuvabo, juro, honores, privilegia, & auctoritatem Sanctæ Romanae Ecclesiæ Domini nostri Papæ, & successorum prædictorum conservare, defendere, augere, & promovere curabo, neque ero in consilio vel facto, seu tractatu, in quibus contra ipsum Dominum nostrum, vel eandem Romanam Ecclesiam aliqua sinistra, vel præjudiciale personarum juris, honoris, status, & potestatis eorum machinentur, & si talia à quibuscumque tractari, vel procurari novero, impediām hoc pro posse, & quanto citius potero, significabo eidem Domino nostro, vel alteri, per quem possit ad ipsius notitiam pervenire, regulas sanctorum Patrum, decreta, ordinationes, sive dispositiones, reservations, provisiores, & mandata Apostolica,